

SAN FRANCISCO, CALIF.

Paikkakuntamme lukijajoukko jo varmaan ajattelee mitä tahansa Toverittaren kirjeenvälittäjästä, kun meitä pitäisi olla kaksi, eikä näy kirjoitusta lehdeemme. Tiedämme kyllä, että ei saisi niin hidas olla. Mutta tällä kertaa emme ole voineet täyttää velvollisuuttamme. Kuten jokainen tietää, nuo akkaat Iltamat ja Lowelin lakko ovat olleet tässä ajan pitäjänä. Naiset käyvät työssä päivät. Iltakareet asunnontapaisessa saavat supistua niin vähin kuin mahdollista. Pitää rientää haalin kiireimmän kautta, eikä sittenkään ehdi kylliksi saamaan aikaa. Elämä on kuin yhtenä pyörteenä aialti vaan.

Tämä Friscoon toimiva joukko s. s. osastossa on nyt supistunut niin mittomittain siihen verraten, kun se oli joitakin vuosia sitten. Syy on kai siinä, että ne, jotka ovat olleet pitemmän aikaa toiminnassa, väsyvät ja myöskin vanhenevat, nuori kasvava kansa taas on esillä huvinsa muualta, eikä työväentaloilta. Niitä on se täällä kuin muuallakin.

Mieskööri täällä on täydessä touhussa. Siinä ei näy velttous olevan hallittana.

Osaston viimeisessä kokouksessa pyydettiin, josko saataisi pystyttää sekakööri myöskin, mikä hyvillä mielin luvattiin ja johon valittiin kaksohenkinen komitea sitä alkuunpanemaan. Johtajaksi lupautui toverit Helenius; hän johtaa mieskööriä myöskin. Tuin johtajista nähdessä päätökseen, että hän on näistä Friscoon naisista hyvin toivottamassa uskossa, että ei muka saada sekakööriä kokoon. Mutta kuulkaapas kaikki toveritaret, etenkin laulutouset, poistetaan nyt yksissä mielin johtajalta nuo huonot käsitteet, jätetään taasenkin kotona työt hyvin viihii ja otetaan innolla osaa laulukööriin. Näytetään, että meitä ei saa sanoa velttoiksi ja kun me olemme innolla otamme osaa lauluun tai mihin tahansa musiikkiin, niin se virkistää meitä ja samalla voimme unhottaa jonkun verran työn huolia.

Tämän kuun 9 p. on roimat tanssit Työväentalolla ja 18 p:nä mainio ohjelmallama, jossa tilaisuudessa esitetään yksinäytöksinen näytös kappale "Rahanvalta" ja paljon muuta ohjelmaa. Jo 24 p. tulevat Berkeleyyn toverit "Feelixen" kanssa tänne, mikä pitäisi olla ehdottomasti hyvä kappale. Silloin haali täyteen taasen. Yksi huomattava puoli on täällä tosin käytännössä. Ja se on, että tämä Friscoon osanottajajoukko on kovin rauhatonta, etenkin näytösiltoina. Mikä puhuu, mikä nauraa ja jotkut ovat kurkkuaan huuhdelleet liian voimakkailla nesteillä, ettei kielä eikä jalat pysy alallaan. Tämä on suuri häiriö sen vuoksi, että suurin osa joukosta haluaisi seurata kappaleen esitystä, jota ei kuitenkaan voi, kaiken kohinan keskellä. Tämä olisi monen toivo, että kaikki, lapsista asti, olisivat hiljaa. — Toine virat.

BERKELEY, CAL.

Uutuutta Berkeleyssä. Ei ole pitkään aikaan ollut Berkeleyyn näytelmäseuralla omaa johtajaa, aina vaan jotkut kykenevät henkilöt ovat asettaneet kappaleen näyttämölle, mielensä, makunsa ja kykynsä mukaan. Mutta nyt ei ole laita enään niin, nyt on seuralla oma johtajansa, toverit Pekka Hyrkäs, jonka nimi on ehkä usealle tuttu. Hän on mies näyttämöllä, joka kykenee tempaamaan joukot mukaansa; varmasti jokainen silloin seuraa kappaleita innolla, kun Pekka pyörrähtelee näyttämöllä.

Lokak. 24 p. on Toverit Hyrkäksen tuhlaiskappale Toverittaran näyttämöllä. Tuskin olette koskaan tämän kappaleen nimeäkään kuullut. Se on "Phoenix". Nimestä päätäten ei kukaan voi arvata sisältäkö se iloa vai surua. Mutta on parasta että jokainen tulee itse katsomaan, ja on

lupa arvostellakin, ken siihen kykenee. Kappale on kolmessa näytöksessä, alkaa kello 6. Oviraha 50c.

Kun liikaa innostuu niin melnaa unohtaa kaikki. Se oli niin vähällä lipsahtaa, kun piti ensimmäiseksi ilmoittaa niistä suuresta arpa-jaisista, jotka ompeluseura pistää pystyyn lokak. 17 p. Siellä sitä saa nuori ja vanha onneaan koettaa. Paljon, äärettömän paljon hyviä käsitteitä ja miesten tarpeita ja villasukkia ja valkka siten mitä. Tule ja koeta onneasi! Alkaa 17 p. kello 2 j.p.p. Arvan hinta 25c.

Viime kuun aikana on seuraamme yhtynyt viisi uutta jäsentä: Riika Karppinen, Emma ja Nick Jokinen; muuttokortilla Eurekan osastosta Lydia ja Pekka Hyrkäs.

Tervetuloa joukkoomme! — Salma.

NEWBERRY, MICH.

Jospa taas katkaisisi synkän äänentömyyden ja lähestyisi parasta ystävänsä, Toverittarta.

Toveritar on ollut sanan täydessä merkityksessä nimensä arvoinen, minulle ainakin. Sitä odotan joka viikko niinkuin hepo kesää. Toverittaren aion pitää parhaana hauskuutena ensi talvenkin, muuta en voi toivoa tänne hauskuudeksi talvela. Kyllä tällä mailman osalla on pitkä ja kylmä talvi, varsinkin jos on niin paljon lunta ja pakkasta, kun viime talvena. Saa sanoa, että kuusi kuukautta on talvea ja toinen kuusi kuukautta on huonoa rekikellä. Valkka taistelua on työlläisen elämä, meni minne meni. Elpää ne taida paljettut siat kävellä veltset ja kahvelit käsissä muuallakaan. Kyllä vain on julmaa tämän vapaan maan työlläisen elämä. Se on yhtä ja samaa huvittavaa taistelua jokapäiväisen leivän puolesta niinkaan, kun terveyttä riittää. Sitä kun kaikki voimansa on uhrannut, tervetysensä menettänyt, kartuttaessaan rikkautta ja ylellisyyttä pääoman omistajille, on vanhuuden varana mieron polku, turvana kerjäläisen saava. Kuinka kauan vielä työväestö kärsii orjuutta? Kuinka kauan työväestö kärsii palkkaorjuutta, joka ei ole yhtään parempi maa- tai henkiorjuutta. Milloin ottaa työväestö täyden oikeutensa? Köyhällisten voitto on sitä varmempi ja pysyväisempi, mitä tietoisemmaksi työväestö kasvattaa itsensä. Niinhän se on, mutta menepä siitä sanomaan.....

Niin tuota..... mitä muuta minun pitkäkään vielä sanoa. Tahtoo tulla täällä farmilla välistä niin kiire, että varistakaan ei jouda sanomaan muuksi, kun linnuksi. Niin se kiire vie välistä alvan muistinkin. Nyt on juuri kiirein perunan kaivamisen aika.

Kohtapuoleen sitä saa ruveta odottamaan joulua. Kun tulisi joulua, että saisi yöllä syödä, muuta hyvää ei juuri taida joulua tuoda tullessaan. Mutta ennen kaikkea toivon silloin pääseväni työväen talolle.

Parasta toveruutta ja yhteisymmärrystä toivottaen — Lizzie Laakso.

FITCHBURG, MASS.

Se paljon puhuttu ja puhuttu englanninkielinen puheltilaisuus oli kaupungintalolla viime syysk. 20, eikä 19 p., kuten aikaisemmin siitä kirjoitassani mainitsin. Täsmälleen kello 8 edellä mainittuna iltana alkoi ohjelma. Saiman soittoakunta soittoi aluksi pari muuta kappaleita ja Kansainvälisen. Toveri Charles Soloman ei ollutkaan voinut tilaisuutta saapua. Hänellä kun oli toista toimia sen johdosta, että oli tullut uudelleen valittua New Yorkin laulajajoukkoon. Hänen sijaisenaan esiintyi toverit George Roeveer nuorempi Bostonista. Pirteässä ja viitsikkäässä puheessaan hän kumoamatoman astiallisesti senaatin tutkijakomitean asiakirjojen perusteella selosti suuren isänmaallisuus aikakauden tuloksia, joista huomattavin oli se,

että "Kansanvallan heinäkuun 1907 mestyi 16,000 uutta syöpäläistä tai "Herranvallan vasikkaa". Se tahtoo sanoa, että sota-aajalla miljoonien luku tässä maassa lisääntyi 16,000 ja tuottava luokka kai sai samassa määrässä kansanvaltaa — —?

Puheensa päätyttyä esitti Roeveer illan pääpuhujan toveritar Kate Richards O'Hare'n. Häntä tervehti yleisö vilkkaasti suosiolonsuolituksin. Lähes pari tuntia kestäneessä puheessaan kertoi hän kokemuksiansa ja havainnoitaan 14 kuukautiselta vankeusajalta. Joskin puheessa huokui yksilöllinen sävy, oli siinä selvänä taustana yhteiskunnallisten nurinkuruksien selvittely ja johtona valtiollisten vankien vapauttamisvaatimus. Puheen päätyttyä kerätty kokehti tuotti \$93.84. Suurta pettymystä tunsivat jokainen niin tuon tilaisuuden ilmoittamisessa mukana ollut, kuin muutenkin asiaan syvemmin innostunut toveri. Siksi vähäinen oli siihen osanotto. Ainoastaan 600—700 sielua läsnä noin harvinaisessa tilaisuudessa paikkakunnalla, jossa on suomalaisessakin osastossa jäseniä useampi sata. Tuokin toteaa vain sen, että enempi pitäisi tehdä valistustyötä.

Osasto Saiman työkokouksessa 19 p. syysk. ensiksi täydennettiin eri toimikuntia, sitten alustuksina aluekokoukseen hyväksyttiin jo ennen sitä varten valittu komitean laatimat alustukset muutosehdotuksista alueen sääntöihin. Englanninkielisten nuorisosastojen perustamisesta, varojen luovuttamisesta sosialistipuolueen vaalitalustelurahastoon, sekä varojen hankkimisesta aluekomitean menoihin. Aluekokouksen kautta S. S. Järjestön edustajakokoukseen menenään alustuksina hyväksyttiin alustukset, mitkä koskevat järjestön toimeenpanevankomitean ja sanomalehtien arvostelua. Sosialistipuolueen ja S. S. Järjestön suhteita, sekä muutosehdotus järjestön sääntöihin.

Alustukset (jotka julkaistaan Raivaajassa) hyväksyttiin pitämättä keskusteluita, ainoastaan toimeenpanevankomitean ja sanomalehtien arvostelua koskeva, niitä käsitellessä syntyi toisinaan oikein kiivastakin keskustelua. Lopuksi hyväksyttiin ensinmainittu 46:lla äänellä 11:sta vastaan ja jälkimmäinen 19:lla äänellä 6:ta vastaan.

Tov. S. Lappi teki ehdotuksen että osaston puolelta olisi toimittava johtain kehoitukseen äänivaltaisia naispuolisia jäseniään täyttämään velvollisuutensa registreeraukseen nähden. Asia jätettiin agitatorikomitealle lähempiä toimenpiteitä varten.

Uusia jäseniä yhtyi osastoon 15. muuttokortilla 4. Tervetuloa vaan renkaiksi yhteistyön yhtiä jatkuvaan ketjuun.

Ohjelmakokouksessa sunnuntaina 26 p. oli tavallisuudessa mukaan runsaasti opettavaa ohjelmaa. S. S. Järjestön organiseraaja toverit S. Lepistö piti puheen. Saimme kuulla soittoa, runoja y. m.

Maanantaina 27 p. iltana puhui toverit Lepistö Raivaajan talolla. Puheen selostus kävisi ilian pitkäksi, joten jätän sen. Tuossa tilaisuudessa oli taas runsaasti edustettuna se joukko, jotka nurkkajutusteluissaan punovat valheelliset ja vääristelevät arvostelunsa sosialistipuolueesta, eivätkä halua julkisissa tilaisuuksissa käyttää yhtään rehellistä puheenvuoroa, vaan tulevat niihin virnistelemään ja murisemaan kuin kahlekoirat. Kirjavaa on joukko!..... puhumatta niistä, jotka eräviiden mielipiteittensä tähden eivät halua meidän joukkoomme liittyä, on seassa sellaisiakin nahjuksia, jotka eivät kuulu mihinkään, ovathan vaan ikäänkuin näytteinä, että noin hyvin sitä pärjää "vapaa ihminen" "vapaassa maassa". Näkeepä vielä sellaisiakin, jotka toisia parjaten rehentelivät tietoisuudellaan, että ovat niin ja niin paljon kuulleet ja luke-

neet. Olleet niin ja niin monta vuotta matkassa. Eivätkä huomaa edes sitä, että ovat jäsenmaksunsa laiminlyömällä olleet jo puollikin vuotta ulkona puolueesta. Tekisi mieli sanoa koko sekulilaumalle että "Herran niemeen hävetkää!!" Muuten olisi kai parempi, että ulkona puolueesta olevat pitäisivät kohteliaampaa olla silloin vaiti, kun on kysymys puolueen sisäisistä asioista.

Englanninkielisen nuorisosaston perustava kokous tulee täällä piakkoin pidettäväksi. Toivottavaa on että kaikki sosialistisesti ajattelevat englanninkielentaitoiset nuorukset röntäivät silloin tuohon kokoukseen.

Luentoseuraa, jonka tarkoituksena on kehittää jäsenistään esiintyjä kokous- ja iltamatilaisuuksiin on muina talvina toiminut Saiman osastossa, nyt en ole vielä kuullut sen henkiin heräämisestä hiiskaustakaan, vaan toivottavasti aloittaa se toimintansa tänä talvenakin yhtä tarmokkaasti ja menestyksellisesti, kuin ennenkin, kunhan vaan saadaan taas huoneustokysymys ratkaistua. Tuo tilanahaus, puute kokoushuoneista, kun on meillä ainainen klusauksena ja esteenä toimintamahdollisuuksissa.

Saiman ompeluseuran naiset hommaavat Iltaman lokakuun 23 p. ja on alkomus saada naispuhujia siihen tilaisuuteen ja paljon muuta monipuolista huvittavaa ja opettavaa ohjelmaa. Siis pitäkääpä tämä mielessänne.

Puoluetervehdyksellä — Ida Salo.

OIKAISU

Syyskuun 21 päivän Toverittarissa olleessa Fitchburgin uutisessa on tullut painovirhe. Lause joka kuuluu: Muuten on niin käsittämätöntä, miten jotkut yksillöt meidänkin liikkeessämme saavat ajaa omat pyyteensä läpi tai eikö se tahdokaan tietää?..... Pitäisi kuulua: Muuten on niin käsittämätöntä, miten jotkut yksillöt meidänkin liikkeessämme saavat ajaa omat pyyteensä läpi, niin ettei suuri enemmistö tiedä niistä mitään. Tai eikö se tahdotaan niistä tietää j. n. e.

AVESBUR, MASS.

Miloinkaan en ole huomannut kirjoitusta täältä Toverittaren palstolla. Siispä nyt ilmoitan, että ei täällä vallan nukuta, jos ei paljon muutakaan. Meillä oli Iltamat Syyskuun 25 p. ja yleisöä oli kerääntynyt oikein tyydyttävä määrä.

Lokakuun 30 p. tulee meille puhujajenny Seger. Tulkaapa kaikki naiset kuulemaan puhetta. Meillä näin pienellä suomalaisella seudulla ei ole siihen usein tilaisuutta. Ilmoitamme sitten paikan tarkemmin, kun saamme sen tietoon, missä puhe pidetään. Meillä ei ole itellä haalia. Toiminta on täällä hyvin hiljasta nykyään, mutta ehkä se talven tultua vilkastuu.

Emmi Raatikainen.

MEDINA, WASH.

Haloo, kaikki pienet tytöt ja pojat. Tämä on ensikerta, kun kirjoitan. Tahdon kertoa teille, että olen seitsemän vuotias ja olen koulussa toisessa luokassa. Siellä on toinen poika kolmannessa luokassa. Me olemme ainoat suomalaiset lapset siinä koulussa. Sen toisen pojan nimi on Edwin Lehtinen. Ei minulla ole sisukoa, eikä veljeä. Me olemme vain äidin kanssa kotona, kun isä on Tacomassa. Isä käy kotona joka sunnuntai. En tiedä, miten suomeksi kirjoitetaan, mutta minä haluan siitä opetella. — Oiva Kotimäki.

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavallasi tilaa hänelle Toveritar.